

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 6 grudnia 2016 roku, odmówił E. J. prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 170) świadczenie przedemerytalne przysługuje kobiecie, który do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach zakładu pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła wiek 55 lat oraz posiada okres ubezpieczenia składkowy i nieskładkowy co najmniej 30 lat. Organ rentowy podniósł także, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie spełniającej w/w warunki po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o ile nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna. Natomiast wnioskodawczyni nie przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego, gdyż wykonywała umowę zlecenie w (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia 12 maja 2016 roku, tj. przypadającym pomiędzy ustaniem zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a uzyskaniem statutu osoby bezrobotnej. Wyklucza to możliwość przyznania świadczenia przedemerytalnego, gdyż nie została zachowana ciągłość i kolejność zdarzeń, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych.

/decyzja – k. 16 plik II akt ZUS/

W dniu 11 stycznia 2017 roku wnioskodawczyni złożyła odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, że spełnia wszystkie przesłanki do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego określone w art.2 ust.1 pkt.2 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych. Skarżąca podniosła w szczególności, że pobierała przez okres 180 dni zasiłek dla bezrobotnych, nadal jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna, nie odmówiła przyjęcia propozycji zatrudnienia i złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez Powiatowy Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

/odwołanie – k. 2 /

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 lutego 2017 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 3-3 odwrót /

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. J. urodziła się w dniu (...).

/bezsporne , a nadto wniosek o świadczenie przedemerytalne – k 1 plik II akt ZUS/

W dniu 6 grudnia 2016 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

/wniosek o świadczenie przedemerytalne – k 1 plik II akt ZUS/

Wnioskodawczyni E. J. była zatrudniona w Przedsiębiorstwie (...) z siedzibą w Ł. w okresie od dnia 11 października 1993 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku. Stosunek pracy został rozwiązany za wypowiedzeniem przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracownika w trybie ustawy z dnia 13 marca 2003 roku (Dz.U. z 2003 roku, Nr 90, poz. 844 z późn. zm.)

/ świadectwo pracy – k. 7 plik II akt ZUS /

W okresach: od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia 12 maja 2016 roku, od dnia 8 lipca 2016 roku do dnia 16 lipca 2016 roku, od dnia 26 sierpnia 2016 roku do dnia 2 września 2016 roku E. J. wykonywała na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Ł. umowy zlecenie.

/ zaświadczenie – k. 9 plik II akt ZUS/

W okresach: od dnia 13 maja 2016 roku do dnia 7 lipca 2016 roku (56 dni), od dnia 19 lipca 2016 roku do dnia 25 sierpnia 2016 roku (38 dni), od dnia 5 września 2016 roku do dnia 30 listopada 2016 roku (86 dni) wnioskodawczyni była zarejestrowana jako bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. i pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Wnioskodawczyni jest nadal zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych

/ zaświadczenie PUP z dnia 05.12.2016r. – k. 11-12 plik II akt ZUS/

Wnioskodawczyni posiada staż ubezpieczeniowy w wymiarze 35 lat, 8 miesięcy i 10 dni, w tym 29 lat i 22 dni okresów składkowych oraz 6 lat, 7 miesięcy i 18 dni okresów nieskładkowych.

/wyliczenia ZUS k. 15 plik II akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni jest zasadne i jako takie podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 170), prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U.2015.149, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z ust. 2 art. 2 przedmiotowej ustawy, za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art. 2 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Osoba ubiegająca się o świadczenie przedemerytalne musi spełniać łącznie przesłanki wymienione w art. 2 ust. 1 i wymienione w ust. 3 art. 2.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2015.149, z późn. zm.), ilekroć w ustawie jest mowa o przyczynach dotyczących zakładu pracy - oznacza to:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

Powyższe rozróżnienie jest niezbędne, gdyż ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dnia 13 marca 2003 roku, dotyczy jedynie pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. A zatem ustawodawca chcąc odnieść przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, również do osób zwalnianych z tych przyczyn w mniejszych zakładach, wymienił jako podstawę prawną kodeks pracy.

Stosownie do brzmienia art. 30 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy (tekst jednolity Dz.U.1998.21.94 z późn. zm.) umowa o pracę rozwiązuje się:

- 1) na mocy porozumienia stron,
- 2) przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem),
- 3) przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia),
- 4) z upływem czasu, na który była zawarta,
- 5) z dniem ukończenia pracy, dla której wykonania była zawarta.

Z powyższych przepisów wynika, że prawo do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy przysługuje kobiecie, która spełniła łącznie wszystkie przesłanki prawne określone w art. 2 tej ustawy. Po pierwsze rozwiązano z nią stosunek pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła 55 lat i posiada okres uprawniający do emerytury w wymiarze co najmniej 30 lat. Po drugie, świadczenie przedemerytalne przysługuje dopiero po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Po trzecie, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Po czwarte, ustawodawca stwierdził, że po wskazanym okresie wyczekiwania, ubezpieczona powinna nadal być zarejestrowana jako bezrobotna i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie

nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni domaga się przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, wskazując, że ukończyła 55 lat, stosunek pracy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w którym była zatrudniona 6 miesięcy oraz że legitymuje się ponad 30 – letnim okresem uprawniającym do emerytury. Ponadto ubezpieczona podniosła, że spełnia przesłanki art. 2 ust. 3, a mianowicie nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna, wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych złożyła po upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a także nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny propozycji zatrudnienia.

Organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do świadczenia przedemerytalnego podnosząc, że wykonywała umowę zlecenie w (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia 12 maja 2016 roku, tj. przypadającym pomiędzy ustaniem zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a uzyskaniem statutu osoby bezrobotnej. Wyklucza to możliwość przyznania świadczenia przedemerytalnego, gdyż nie została zachowana ciągłość i kolejność zdarzeń, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe stanowisko organu rentowego jest całkowicie błędne. Ustawodawca w przytoczonych przepisach nie posłużył się bowiem żadnym zwrotem wskazującym na konieczność bezpośredniego następstwa ustania stosunku pracy i pobierania zasiłku dla bezrobotnych, dlatego uznać trzeba, że sformułowany przez organ rentowy wymóg zachowania ciągłości zdarzeń uzasadniających przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego ma charakter kryterium pozaustawowego.

Zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem judykatury, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego nie jest uzależnione od pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonego w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych bezpośrednio po zakończeniu okresów, wymienionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2013 r., III UZP 2/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r., II UK 165/15, wyrok Sądu Najwyższego z 23 maja 2012 r., I BU 15/11, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 10 listopada 2015 r., III AUa 693/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 marca 2016 r., III AUa 562/15).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 2 lipca 2013 r., prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje nie tylko pracownikom, z którymi rozwiązano stosunek pracy z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, lub z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ale także osobom, które nie mogą znaleźć zatrudnienia po okresie ponad pięcioletniego pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, a także - znajdującym się w podobnej sytuacji osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą po ogłoszeniu upadłości. Celem tych unormowań jest zapewnienie wsparcia socjalnego osobom, które utraciły źródło utrzymania nie ze swojej winy, a z uwagi na wiek nie są w stanie skutecznie konkurować na rynku pracy - do dnia nabycia przez te osoby uprawnień emerytalnych.

Wykładnia semantyczna przepisów wskazuje, że nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego nie zostało uzależnione od zarejestrowania się w urzędzie pracy w charakterze bezrobotnego bezpośrednio po utracie źródła utrzymania z przyczyn niezależnych od pracownika, przedsiębiorcy lub rencisty. Cytowana ustawa nie zawiera także przepisu, który pozbawiałby takie osoby prawa do świadczenia przedemerytalnego w przypadku poszukiwania nowego zatrudnienia lub jego podjęcia w okresie przed otrzymaniem zasiłku dla bezrobotnych.

Powyższa konstatacja, w ocenie Sądu Najwyższego, znajduje potwierdzenie także w uzasadnieniu projektu ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, który w punkcie III stwierdza, że osobom, które utraciły pracę nie ze swojej winy, proponuje się w pierwszym okresie po utracie pracy cykl działań aktywizacyjnych, w celu pozyskania dla tych osób zatrudnienia. Po upływie sześciomiesięcznego okresu pobierania zasiłku, o ile nie uda się przez ten okres uzyskać

zatrudnienia, osoby te mogą złożyć wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 5 kwietnia 2016 r. Sąd Najwyższy wyjaśnił z kolei, iż świadczenie przedemerytalne, podobnie jak instrumenty, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stanowią realizację normy zawartej w art. 67 ust. 2 Konstytucji RP, nakazującej państwu aktywne wspieranie obywateli pozostających bez pracy nie z własnej woli i niemających innych środków utrzymania. Działania państwa w tym obszarze powinny być inicjowane tylko w razie potrzeby, więc należy doceniać inicjatywę osoby, która po utracie zatrudnienia w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach emerytalnych, próbuje samodzielnie poszukiwać pracy i tylko w ostateczności korzysta z instrumentów aktywizacyjnych, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Z tych względów brak wskazania w ustawie bezpośredniego związku czasowego między rozwiązaniem stosunku pracy, a okresem bezrobocia powinien być interpretowany jako celowo zastosowane rozwiązanie ustawodawcy, umożliwiające rzeczywiste osiągnięcie zakładanych w ustawie efektów.

Sąd Okręgowy podziela także stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 roku, I BU 15/11 (Lex 1215398), że świadczenie przedemerytalne przysługuje pracownikowi, z którym stosunek pracy został rozwiązany z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy, po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych (art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, Dz.U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.), bez potrzeby wykazywania nieprzerwanego (ciągłego) pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez okres 6 miesięcy po rozwiązaniu "ostatniego" stosunku pracy.

W uzasadnieniu powyższego wyroku Sąd Najwyższy podniósł, że wypełnienie przesłanki z art. 2 ust. 3 tej ustawy warunkującej nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego po upływie co najmniej 6 miesięcy należy oceniać według przepisów ustawy z dnia 29 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (obecnie - tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 149 z późn. zm., powoływanej dalej jako ustawa o promocji zatrudnienia), które limitują okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, okres pobierania zasiłku dla ubezpieczonej wynosi 6 miesięcy. Istotne jest także to, że bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, zachowuje prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego (art. 73 ust. 5).

W kontekście przedstawionych wyżej rozważań, uznać należy, że wnioskodawczyni spełniła wszystkie przesłanki wskazane w przepisie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Spełniła również przesłanki określone w ust. 3 art. 2 ustawy.

Wnioskodawczyni w dniu rozwiązania stosunku pracy na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tj. w dniu 31 grudnia 2015 roku) miała ukończone 55 lat, posiadała co najmniej 30 – letni okres uprawniający do emerytury, pobierała zasiłek dla bezrobotnych przez okres 6 miesięcy i będąc nadal zarejestrowana jako bezrobotna złożyła wniosek w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Reasumując należy wskazać, że wnioskodawczyni spełniła wszystkie wymogi ustawowe dotyczące uzyskania świadczenia przedemerytalnego.

W zakresie daty przyznania świadczenia, Sąd oparł się na przepisie art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, z którego wynika, że prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3.

Skarżąca złożyła wniosek w dniu 6 grudnia 2016 r., a zatem prawo do świadczenia przysługuje jej od dnia następnego, tj. od dnia 7 grudnia 2016 r.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta rentowe oraz doręczając odpis protokołu rozprawy zgodnie z wnioskiem – k.16

20.06.2017r.